

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Rynek usług transportowych i magazynowych [S2Trans1-LogTr>RUTiM]

Przedmiot

Kierunek studiów
Transport

Rok/Semestr
2/3

Studia w zakresie (specjalność)
Logistyka transportu

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
drugiego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
30

Laboratorium
0

Inne (np. online)
0

Ćwiczenia
15

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

3,00

Koordynatorzy

dr hab. inż. Adam Redmer
adam.redmer@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

WIEDZA: student ma podstawową wiedzę w zakresie marketingu, zarządzania oraz logistyki (transportu i magazynowania) UMIEJĘTNOŚCI: student potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie umiejętności dostrzegania, kojarzenia i interpretowania zjawisk KOMPETENCJE SPOŁECZNE: student ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki funkcjonowania gospodarki, w tym zwłaszcza branży logistycznej

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawami wiedzy o rynku i metodach jego analizy oraz aktualną sytuacją i perspektywami rozwoju rynku TSL w Polsce. Przekazanie praktycznej wiedzy o warunkach funkcjonowania polskiego rynku TSL.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Zna ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania działalności firm transportowych

Umiejętności:

Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł (w języku polskim i angielskim), integrować je, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie

Kompetencje społeczne:

Rozumie, że w zakresie inżynierii transportu wiedza i umiejętności bardzo szybko stają się przestarzałe

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Przedstawione powyżej efekty uczenia się weryfikowane będą w następujący sposób:

Wykłady: pisemny egzamin końcowy.

Ćwiczenia: średnia ocen cząstkowych (z analiz i prezentacji realizowanych w podgrupach).

Treści programowe

Program modułu obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) Sektor usług TSL - podstawy teoretyczno-praktyczne.
- 2) Narzędzia analizy strategicznej i strategie firm sektora TSL.
- 3) Ilościowe metody analizy rynku.
- 4) Ceny usług TSL.
- 5) Internetowe giełdy transportowe.
- 6) Dostawcy usług TSL.
- 7) Infrastruktura transportowa i magazynowa.
- 8) Stan logistyki w Polsce.
- 9) Problemy sektora TSL w Polsce.
- 10) Kierunki/trendy rozwoju w TSL.

Tematyka zajęć

Program wykładu obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) Sektor usług TSL - podstawy teoretyczno-praktyczne. Podstawowe definicje - rynek, sektor, kryteria podziału i elementy rynku, źródła potrzeb transportowych, miejsce sektora TSL w gospodarce narodowej, transportochłonność gospodarki narodowej, model M. Portera - postać ogólna i jej dostosowanie do sektora transportowego, triada S-Z-R, typy rynków transportowych oraz ich podział, charakterystyka, czynniki kształtujące, struktura rynku transportowego w Polsce, strona podażowa i popytowa rynku TSL, liczba, struktura i obroty firm TSL, największe firmy TSL na rynku polskim i europejskim, struktura gałęziowa przewozów i ich wzajemna konkurencyjność, popyt na usługi transportowe, regulacje i deregulacje na rynku TSL, aktualna sytuacja na rynku TSL.
- 2) Narzędzia analizy strategicznej i strategie firm sektora TSL. Istota zarządzania strategicznego i analizy strategicznej, analiza SWOT / TOWS, macierz BCG – postać macierzy dostosowana do firm transportowych, metoda SPACE, strategie firm, w tym strategie na rynku usług transportu drogowego i usług logistycznych.
- 3) Ilościowe metody analizy rynku. Potrzeba i zakres stosowania metod ilościowych, analiza udziałów rynkowych, analiza rynku w przestrzeni (współczynnik koncentracji Lorenza, metody taksonomiczne - metoda Czekanowskiego).
- 4) Ceny usług TSL. Cena - istota i funkcje, podstawowe rodzaje strategii cenowych, podstawowe rodzaje frachtów, czynniki kształtujące ceny usług transportowych, sposoby kształtowania cen usług transportowych, ceny usług dodatkowych oraz przykładowe ceny usług transportowych i magazynowych.
- 5) Internetowe giełdy transportowe. Definicje i rodzaje. Technologia agentowa. Rys historyczny. Charakterystyka giełd i ich funkcje. Weryfikacja użytkowników. Korzyści ze stosowania giełd. Przegląd giełd: Teleroute, Timocom, Trans.eu, Wtransnet. Perspektywy rozwoju giełd. Platformy przetargowe.
- 6) Dostawcy usług logistycznych. Przedsiębiorstwo logistyczne a logistyka, ranking firm TSL, charakterystyka największych firm TSL, usługi oferowane na rynku TSL, konkurencyjność firm TSL, firmy kurierskie, monopoliści na rynku TSL.
- 7) Infrastruktura transportowa i magazynowa. Definicja i elementy składowe, zadania, podstawowe cechy ekonomiczne, nakłady na infrastrukturę transportową, infrastruktura transportowa - drogowa, kolejowa i innych gałęzi transportu, porozumienia dotyczące głównych arterii transportu międzynarodowego - Europejska sieć transportowa TEN, infrastruktura magazynowa.
- 8) Stan logistyki w Polsce. Wprowadzenie - podstawowe wskaźniki makroekonomiczne, środki transportu

(liczebność pojazdów ciężarowych, pojazdy specjalistyczne, rozmieszczenie przestrzenne, różne gałęzie transportu), transport multimodalny, intermodalny i kombinowany, stan logistyki w przedsiębiorstwach dystrybucyjnych, logistycznych i produkcyjnych.

9) Problemy sektora TSL w Polsce. Rodzaje problemów i okresy ich występowania. Charakterystyka wybranych problemów: brak płynności finansowej, brak kierowców, rosyjskie embargo, ceny paliw, brak dróg o nośności 11,5t, brexit, pakiet mobilności.

10) Kierunki/trendy rozwoju w TSL. Sytuacja rynku TSL przed wejściem Polski do UE - lata dziewięćdziesiąte XX w. Sytuacja rynku TSL po wejściu Polski do UE - lata 2000. Infrastruktura - SWOT. Polskie autostrady. Porównanie - sytuacja TSL wczoraj, dzisiaj i jutro. Przyszłość? Trendy rozwojowe TSL: pojazdy elektryczne, wodorowe i autonomiczne. Konwoje ciężarówek. Fizyczny Internet. Drony w dostawach ostatniej mili i magazynowaniu. Hyperloop. Ciche dostawy nocą. Miejskie podziemne systemy transportu - metro towarowe.

Program ćwiczeń obejmuje następujące zagadnienia (odpowiadające programowi wykładu):

- 1) Model Portera - zastosowanie praktyczne. Zadanie 1: „Konstrukcja modelu Portera dla polskiego sektora wysokotonażowego transportu międzynarodowego ładunków”.
- 2) Analiza SWOT - zastosowanie praktyczne. Zadanie 2: „Analiza SWOT dla polskiego sektora wysokotonażowego transportu międzynarodowego ładunków”.
- 3) Ilościowe metody analizy rynku. Zadanie 3: „Ocena stanu logistyki w polskich województwach ...”.
- 4) Ceny usług TSL - zastosowanie praktyczne. Metoda ustalania ceny maksymalizującej zysk oraz diagnostyczna metoda szacowania wartości postrzeganej produktu / usługi - porównanie wyników i podejść.
- 5) Problemy sektora TSL w Polsce - prezentacje i dyskusja.
- 6) Prognozy rozwoju rynku TSL – prezentacje i dyskusja.

Metody dydaktyczne

1. Wykład z prezentacją multimedialną
2. Ćwiczenia - dyskusje, praca grupowa, rozwiązywanie zadań

Literatura

Podstawowa

1. Ciesielski M., Długosz J., Gołemska E.: Zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym. Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań, 1996
2. Ciesielski M., Szudrowicz A.: Ekonomika transportu. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań, 2001
3. Czasopisma: Logistyka, Eurologistics, Rzeczpospolita – dodatek LTS
4. Fechner I, Szyszka G. (red.): Logistyka w Polsce – raport 2009. Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań, 2010
5. Grzywacz W., Wojewódzka-Król K., Rydzkowski W.: Polityka transportowa. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2004
6. Kotler Ph.: Marketing. Analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola. REBIS, Warszawa, 2005
7. Mindur L. (red.): Współczesne technologie transportowe. Politechnika Radomska, Warszawa, 2004
8. Mruk H. (red.): Analiza rynku. PWE, Warszawa, 2003
9. Porter M.E.: Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów. PWE, Warszawa, 2010
10. Rydzkowski W. (red.): Usługi logistyczne. Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań, 2004
11. Rydzkowski W., Wojewódzka-Król K. (red.): Transport. Problemy transportu w rozszerzonej UE. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2010
12. Sikorski P. M., Zembrzycki T.: Spedycja w praktyce. Centrum Informacji Menedżera, Warszawa, 2000
13. Wojewódzka-Król K., Rolbiecki R.: Infrastruktura transportu. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2009

Uzupełniająca

Branżowe serwisy internetowe, takie jak np. log24.pl lub logistyka.net.pl

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	90	3,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	45	1,50
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwii/egzaminu, wykonanie projektu)	45	1,50